

Alavere lasteaed Mõmmila

ÕPPEKAVA

2024

Sisukord

1. Lasteasutuse liik ja eripära	3
2. Õppe- ja kasvatustegevuse eesmärgid, põhimõtted	3
3. Õppe- ja kasvatustegevuse sisu, lapse arengu eeldatavad tulemused õppekava läbimisel	5
1) Valdkonna „Mina ja keskkond“ õppesisu:.....	6
2) Valdkonna „Keel ja kõne“ õppesisu:	8
3) Valdkonna „Matemaatika“ õppesisu:.....	9
4) Valdkonna „Kunst“ õppesisu:	11
5) Valdkonna „Muusika“ õppesisu:	12
6) Valdkonna „Liikumine“ õppesisu:	14
7) Valdkonna „Pärimuskultuur ja folkloor“ õppesisu:	15
8) Valdkonna „Tervis ja ohutus“ õppesisu:	16
9) Eeldatavad mänguuskused õppekava läbimisel:	18
10) Eeldatavad tunnetus- ja õpioskused õppekava läbimisel:	20
11) Eeldatavad sotsiaalsed oskused õppekava läbimisel:	21
12) Eeldatavad enesekohased oskused õppekava läbimisel:	22
4. Õppe- ja kasvatustegevuse korraldus	23
5. Lapse arengu analüüsimise ja hindamise põhimõtted, sealhulgas korraldus	25
6. Erivajadustega lapse arengu toetamise põhimõtted, sealhulgas korraldus.....	26
7. Lapsevanematega koostöö põhimõtted, sealhulgas korraldus	27
8. Õppekava uuendamise ja täiendamise kord.....	28

1. Lasteasutuse liik ja eesmärgid

Alavere lasteaed Mõmmila (edaspidi *lasteaed*) on munitsipaallasteasutus Anija Vallavalitsuse haldusalas. Õppe- ja kasvatustegevus toimub eesti keeles. Lasteaias on 3 rühma (üks söime-, kaks aiarühma), kohti kokku 50-le lapsele. Muusika- ja liikumistunnid toimuvad kahel korral nädalas. Kahel- kolmel korral kuus toimuvad õuesõppepäevad, mil kõiki õppetegevusi tehakse väljas. Lasteaias töötab sotsiaalpedagoog, kes töötab lastega, nõustab lapsevanemaid ja töötajaid. Lasteaed on avatud ajavahemikul 7.00-19.00.

Lasteaed on liitunud üleriigilise projektiga „Tervist Edendav Lasteaed“. Lisaks rakendab õppe- ja kasvatustöös Johannes Käisi pedagoogilisi põhimõtteid. Õppe- ja kasvatustöö planeerimisel ja läbiviimisel on olulisel kohal **väärtuskasvatus**, mis avaldub lasteaias kõigis tegevustes ning erinevatel tasanditel: kokkulepitud reeglites, üritustel, sotsiaalsetes suhetes, mängudes ja traditsioonides- kogu lapse ümbritsevas keskkonnas. Lasteaia põhiväärtused on **koostöö**, **turvalisus** ja **positiivsus**.

Lasteaias rakendatakse projektõpet, mis toetub suure osas lapse algatusele, mõtetele, isetegemisele ja kogemuse läbi õppimisele.

2. Õppe- ja kasvatustegevuse eesmärgid, põhimõtted

Lasteaia õppe- ja kasvatustegevuse eesmärkideks on:

- lapse igakülgne areng (kehaline, vaimne, sotsiaalne, kõlbeline, esteetiline);
- koolieelse lasteasutuse riiklikus õppekavas toodud üldoskuste (mänguuskused, tunnetus- ja õpioskused, sotsiaalsed oskused, enesekohased oskused) omandamine;
- kooliküpsuse saavutamine.

Eesmärgi täitmiseks teeb lasteaed tihedat koostööd lapsevanemate, kogukonna, kohaliku kooli ja rahvamajaga.

Õppe- ja kasvatustegevuse põhimõtted:

lasteaia õpitakse

- **mängu kaudu**- mäng on koolieelses eas lapse põhitegevus, mis vastab tema vajadustele ja toetab isiksuse terviklikku arengut;
- **turvaliselt**- lasteaed on turvaline koht koosmängimiseks, uute teadmiste ja oskuste saamiseks, eneseväljendamiseks, tunnustuse ja eduelamuse saamiseks, vigade tegemiseks ja vigadest õppimiseks;
- **lõimitult**- õppe- ja kasvatusprotsess on rajatud erinevate valdkondade teadmisi ühendavatele tegevustele, mis lõimitakse nädalateemade abil; ühte konkreetset teemat käsitletakse mitmete tegevuste kaudu: ettelugemine, jutustamine, rollis olemine, ehitamine, vaatlemine, uurimine, võrdlemine, kunsti loomine, laulmine, liikumine jne; valdkondade kaupa esitatud õppesisu ja õppetegevuste lõimimisel lähtutakse üldõpetuse põhimõttest;
- **järjepidevust arvestades ning paindlikult**- lapse arengu toetamisel kasutatakse põhimõtteid kergemalt raskemale, lihtsamalt keerulisemale, lähemalt kaugemale, üksikult üldisemale; lähtume laste huvist, samuti lapsevanemate soovidest ning lasteasutuse võimalustest; õpetaja teeb valiku meetodiliste lahenduste (meetodite) ja tegevuste sisu osas;
- **lapse individuaalsust arvestades**- iga laps on erinev nii iseloomuomaduste, võimete kui ka arengutempo poolest; kõikidel lastel on võrdne võimalus teadmiste omandamisel; õppe- ja kasvatustöös ning lasteaia igapäevaelus arvestatakse vanuselisi, soolisi ja individuaalseid iseärasusi ning eesti rahvatraditsioone, rahvakalendrit ja kultuuripärandit;
- **lapsest lähtuvalt**- kasvatamine ja arendamine toetub lapse loomulikule huvile ümbritseva vastu, lähtub konkreetsest, lapse ajas ja ruumis tuttavast; õpetaja on lapse arengut toetava keskkonna looja pakkudes palju võimalusi harjutada, kogeda, uurida, vaadelda ning rakendada oskusi ja teadmisi mitmel viisil ja erinevates olukordades;
- **koostöös lapsevanemaga**- perekond kannab peamist vastutust lapse kasvatamise, hoolitsuse ja arengu eest; õpetajad austavad perekonna kasvatuspõhimõtteid ja teevad lapsevanemaga lapse arengu ja õppimise soodustamiseks koostööd, mis toetub vastastikusele usaldusele ja lugupidamisele ning avatud dialoogile; lapsevanemad on oodatud lasteaiaelus aktiivselt kaasa lööma, osalema koosolekutel, individuaalsetel

vestlustel (arenguestlustel), pidudel, väljasõitudel, rühmade üritustel ning lasteaia sise- ja väliskeskonna kaasajastamisel ning turvalisemaks muutmisel;

- **eesti kultuuritraditsioone arvestades-** lasteaias väärtustatakse eesti kultuuritraditsioone, sh rahvakombeid ja kodukanti; lastele luuakse võimalused eesti rahvakultuuriga tutvumiseks ja väärtustamiseks: tutvustatakse ja õpetatakse
- rahvamuusikat, rahvakalendri tähtpäevi, muinasjutte, muistendeid, mõistatusi, vanasõnu, rahvamänge, -tantse, -pille, -kunsti jne; lähtuvalt rahvakalendrist arvestatakse ja tutvustatakse looduses toimuvaid muutusi ja loodusrütmi; lisaks peetakse oluliseks teiste kultuuride eripäraga arvestamist;
- **tervislike eluviiside harjumusi kujundades-** lastele luuakse töö-, õppimise- ja mängukeskkond, mis on tervist säästev ja tervislik ning kus lapsed saavad teadmisi nii füüsilisest, vaimsest, emotsionaalsest ja sotsiaalsest tervisest; tervislike eluviise kujundatakse palju looduses viibides; lasteaias tegeletakse süvendatult õuesõppega;
- **lapse loovust toetades-** tegevusi planeeritakse nii, et lapsel oleks võimalus teha ise valikuid, otsustada, lahendada probleeme, saavutada soovitud tulemusi, luua ja teostada ideid nii igapäevatoimetustes kui ka kunstivaldkondades; lapsi julgustatakse loovalt mõtlema, arendatakse nende kohuse- ja vastutustunnet ning õpetatakse oma tegevuste eest vastutama.

3. Õppe- ja kasvatustegevuse sisu, lapse arengu eeldatavad tulemused õppekava läbimisel

Lasteaia õppe- ja kasvatustegevuse sisu seovad tervikuks lapse elu ja ümbritseva keskkonna kaheksa valdkonna teemad, mida käsitletakse vastavalt vanusele. Täpsema õppe- ja kasvatustegevuse kavandavad õpetajad töökavades, lõimides järgmisi tegevusi: kuulamine, kõnelemine, lugemine ja kirjutamine, vaatlemine, uurimine, võrdlemine, arvutamine ning mitmesugused liikumis-, muusika- ja kunstitegevused.

Õppe- ja kasvatustegevusi kavandades seatakse esikohale laste huvid, nendest lähtuvalt pannakse paika temaatika, sisu ja tegevused. Õpitavaga tutvutakse võimalusel selle loomulikus

keskkonnas. Tegevuste kavandamine on paindlik, võimaldab õpetajal teha vajadusel muudatusi ning arvestada laste huvide ja individuaalsusega.

Kultuurilise järjepidevuse hoidmiseks käsitletakse lasteaias süvendatult pärimuskultuuri ja folkloori. Lapsi õpetatakse väärtustama eesti rahvuskultuuri traditsioonide riigi, rahva, pere, suguvõsa ja tema enda elus. Pärimuskultuuri ja folkloori käsitletakse integreeritult teiste õppetegevuste (mina ja keskkond, keel ja kõne, matemaatika, kunst, muusika ja liikumine) raames. Põhiteemade käsitlemisel liigutakse tänapäevast minevikku ja lapse lähimast ümbrusest kaugemale.

Lasteaias pööratakse suurt tähelepanu ohutusele ja turvalisusele. Valdkonna „Tervis ja ohutus“ süvendatud käsitlemisel tutvustatakse lastele ümbritsevaid ohtusid ning antakse juhtnööre õnnetuste vältimiseks. Valdkond on tihedalt seotud liikumise ja õuesõppega.

Õppe- ja kasvatustöö sisu käsitlemisel rakendatakse ka projektõppe, mille puhul käsitletakse teemat pikema aja vältel. Projektõppes kaasatakse lapsi tegevuste kavandamisse. Iga kuu või nädal kannab mingit teemat ning läbi selle toimuvad erinevad tegevused. Teema areng ja käsitluse ulatus oleneb laste huvist.

1) Valdkonna „Mina ja keskkond“ õppesisu:

- sotsiaalne keskkond: mina, perekond ja sugulased, kodu, lasteaed, kool, ametid, kodumaa, eesti rahva tähtpäevad, kombed, teised rahvused Eestis, lapsed mujal maailmas, üldnimelikud väärtused ja üldtunnustatud käitumisreeglid;
- tervise väärtustamine, tervislik toitumine, inimkeha; ohuallikad ning ohutu käitumine;
- looduskeskkond: kodukoha loodus, muutused looduses, elukeskkond, inimese mõju loodusele;
- tehiskeskkond: ehitised, kodutehnika, jäätmed, transpordivahendid, jalakäija ohutu liiklemine, turvavarustus, virtuaalkeskkond.

3aastaste laste õppetulemused:

- ütleb küsimise korral oma ees- ja perekonna nime;
- vastab õigesti küsimusele, kas ta on poiss või tüdruk;
- oskab nimetada erinevaid ilmastiku nähtusi (sajab lund, vihma jne);
- oskab panna prügi nii ruumis kui looduses prügikasti;

- nimetab toiduaineid;
- oskab osutamise korral nimetada lille, puud;
- oskab näidata looma ja linnu kehaosi.

4-5aastaste laste õppetulemused:

- teab oma ees- ja perekonnanime, aadressi, vanemate ja õdede-vendade nimesid;
- loetleb tuntumate ametite juurde kuuluvaid töövahendeid;
- oskab nimetada tuttavaid loomi, kirjeldada nende välimust ja öelda, kus nad elavad;
- oskab nimetada ruume lasteaias ja teab nende otstarvet;
- teab, et inimene saab talvel linde ja loomi aidata;
- eristab ja nimetab ööd ja päeva.

6-7aastaste laste õppetulemused:

- tutvustab ja kirjeldab iseennast, enda omadusi, huvisid jms;
- kirjeldab oma kodu, perekonda ja peretraditsioone;
- nimetab ja kirjeldab erinevaid ameteid;
- nimetab Eesti riiklikke sümboleid ja rahvatraditsioone;
- mõistab, et inimesed on erinevad ning neil on erinevad vajadused;
- oskab eristada igapäevaelus tervisele kasulikku ja kahjulikku;
- julgeb keelduda (ühis)tegevus(t)est, kui osalemine on ennast ja teisi kahjustav või ohtlik;
- kirjeldab, kuidas ümbritsev keskkond ja inimeste käitumine võib mõjutada tervist;
- järgib isikliku hügieeni nõudeid, sealhulgas hammaste hoidmist ja hooldamist;
- suhtub ümbritsevasse keskkonda hoolivalt ning käitub seda säästvalt;
- kirjeldab kodukoha loodust, tuntumaid taimi, seeni ja loomi;
- kirjeldab loodust ja inimeste tegevusi erinevates ajatsüklites: ööpäev, nädal, aastaring;
- selgitab, miks on valgus, temperatuur, vesi, muld ning õhk taimedele, loomadele ja inimestele tähtsad;
- selgitab ilmastikunähtuste sõltuvust aastaegadest, öö ja päeva vaheldumisest;
- mõistab ja märkab enda ja teiste tegevuse mõju ja tagajärgi keskkonnale;
- kirjeldab võimalikke ohte kodus, veekogul, liikluses jm;

- teab, kuidas jalakäijana ohutult liigelda ning jalgrattaga lasteaia õuealal sõita.

2) Valdkonna „Keel ja kõne“ õppesisu:

- keelekasutus: hääldamine, sõnavara, grammatika;
- suhtlemine, jutustamine ja kuulamine;
- lugemine ja kirjutamine, lastekirjandus.

3aastaste laste õppetulemused:

- on omandanud põhilise osa keele häälikutest ja grammatilisest struktuurist, kõneleb seostatult, kasutades keele grammatilisi vorme;
- osaleb dialoogis;
- oskab vastata küsimustele: *kus? mida teeb?*
- keerab ükshaaval raamatulehti;
- nimetab tegevusi pildil;
- loeb peast või kordab järele 1-2 realist luuletust;
- kommenteerib enda ja /või kaaslase tegevust 1-2 lausega.

4-5aastaste laste õppetulemused:

- oskab öelda enda ees – ja perekonnanime;
- mõistab täiskasvanu poolt ette jutustatud teksti;
- mõistab ja kasutab lihtsamaid üld- ja liiginimetusi (loomad, sõidukid jne);
- hääldab õigesti kõiki emakeele häälikuid;
- moodustab grammatiliselt õigeid lauseid;
- suudab määrata hääliku olemasolu sõnas;
- suudab jutustada 3 – 5 lausungiga sündmustes oma elus, nähtud või kuulnud jutus;
- märkab ja oskab parandada vigu teiste kõnes;
- reastab lihtsama pildiseeria ja jutustab selle järgi;
- tunneb ja kirjutab mõningaid tähti ja kirjutab oma nime;
- teab peast liisusalme ja luuletusi.

6-7aastaste laste õppetulemused:

- tuleb toime nii eakaaslaste kui ka täiskasvanutega suhtlemisel; arvestab kaassuhtleja ja suhtlemise paigaga;
- saab aru kuuldu sisust ja suudab sellele sobivalt reageerida;
- suudab oma mõtteid suulises kõnes edasi anda;
- jutustab pildi, kuuldu teksti või oma kogemuse alusel, annab edasi põhisisu ja olulised detailid, vahendab ka oma tundeid;
- kasutab kõnes aktiivselt liitlauseid;
- kasutab kõnes kõiki käände- ja pöördvorme ainsuses ja mitmuses;
- valdab suhtlemiseks piisavat sõnavara ja suudab vajadusel ise sõnu moodustada;
- hääldab oma kõnes ja etteöeldud sõnade kordamisel õigesti kõiki emakeele häälikuid;
- tunneb tähti ja veerib kokku 1–2-silbilisi sõnu, tunneb kirjapildis ära mõned sõnad;
- kirjutab joonistähtedega 1–2-silbilisi sõnu õigesti järjestatud ühekordsete tähtedega;
- teab peast emakeelseid luuletusi ja laule.

3) Valdkonna „Matemaatika“ õppesisu:

- hulgad, loendamine ja arvud, arvutamine;
- suurused ja mõõtmine;
- geomeetrilised kujundid.

3aastaste laste õppetulemused:

- asetab esemeid sisse, peale, alla ja kõrvale;
- suudab otsustada, kas nimetatud ese kuulub /ei kuulu moodustatud hulka;
- saab hakkama paaride moodustamisega;
- rühmitab esemeid ühe etteantud tunnuse (värv, kuju, suurus) alusel hulgaks;
- näeb ja leiab esemetes erinevusi (suur - väike, peenike – paks, pikk- lühike);
- loendab nelja piires ja tunneb arvude rida 4-ni;
- eristab kolmnurka ja nelinurka ning leiab kujunditega sarnaseid esemeid rühmatoast, õuest, tänavalt.

4-5aastaste laste õppetulemused:

- kasutab tagasõnu (all, peal, ees, sees, taga) ruumisuhete tähistamiseks;
- järjestab esemeid pikkuse, laiuse, kõrguse järgi;
- oskab näha ja nimetada 3-5 eseme ühist tunnust;
- oskab kasutada ajamõisteid (eile, täna, homme);
- tunneb ja nimetab vähemalt 8 värvust;
- järjestab esemeid suuruse, pikkuse, laiuse ja kõrguse järgi;
- näeb ja oskab kirjeldada ruudu ja ristküliku sarnasusi ja erinevusi;
- saab aru võrdlusastmest (suur, suurem, kõige suurem);
- sorteerib esemeid rühmadesse ühe etteantud tunnuse järgi (värv, kuju, suurus);
- loendab seitsme piires ja tunneb arvude rida 7ni.

6-7aastaste laste õppetulemused:

- määrab esemete hulga ühiseid tunnuseid ja jaotab esemeid kahe erineva tunnuse järgi;
- võrdleb hulki, kasutades mõisteid *rohkem, vähem, võrdselt*;
- teeb 12 piires loendamise teel kindlaks esemete arvu, teab arvude 1–12 järjestust ja tunneb numbrimärke ning oskab neid kirjutada;
- liidab ja lahutab 5 piires ning tunneb märke +, -, =;
- koostab kahe esemete hulga järgi matemaatilisi jutukesi;
- järjestab kuni viit eset suuruse järgi (pikkus, laius, kõrgus jm);
- rühmitab esemeid asendi ning nähtusi ja tegevusi ajatunnuse järgi;
- kirjeldab enda asukohta ümbritsevate esemete suhtes, orienteerub ruumis, õuealal ja paberil;
- oskab öelda kellaaega täistundides;
- nimetab nädalapäevi, kuid, aastaaegu, teab oma sünnikuud ja -päeva;
- mõõdab esemete pikkust kokkulepitud mõõduühikuga (samm, pulk, nöör vms);
- eristab enamkasutatavaid raha- ning mõõtühikuid (kroon, sent, meeter, liiter, kilogramm) ja teab, kuidas ning kus neid ühikuid kasutatakse;

- leiab erinevate kujundite hulgast ringi, kolmnurga, ristküliku, ruudu ning kera ja kuubi, kirjeldab neid kujundeid.

4) Valdkonna „Kunst“ õppesisu:

- kujutamine ja väljendamine: mõtete, tunnete edasiandmine nähtaval kujul;
- kujundamine: objektile esteetilise lisaväärtuse andmine;
- tehnilised oskused: voolimine, joonistamine, maalimine, meisterdamine;
- kunstiteoste vaatlemine, vestlused kunstiteostest, kunstist.

3aastaste laste õppetulemused:

- tunneb kunstitegevusest rõõmu;
- suudab leida juhendamise toel sinise, kollase, punase ja roheline värvi;
- hoiab rasvakriiti, pliiatsit pöidla ja sõrmega, mitte rusikaga;
- kasutab mitmesuguseid töövahendeid: pintsel, pliiats, kriit, jm;
- veeretab, mudib ja venitab savi ning plastiliini;
- suudab teha sõrme või pulgaga pehmesse voolimismaterjali jäljendeid;
- leiab samasuguse vormi ja värviga eseme;
- saab hakkama näpuvärvidega sõrmede ja kogu käega trükkimisega;

4-5aastaste laste õppetulemused:

- kleebib detaile, kujundeid;
- lõikab läbi pabeririba;
- hoiab pliiatsit õigesti käes;
- värvib piirjoonte sees;
- käsitseb iseseisvalt voolimismaterjali, veeretab kuule, vorstikesi, pätse;
- nimetab ja tunneb põhivärve (punane, kollane, sinine, roheline, must, valge);
- kasutab töövahendeid: pintsel, pliiats, käärid;

- lõikab, voldib lihtsaid kujundeid, voolib kujukesi;
- kasutab joonistusvahendeid liigse surveta;
- joonistab äratuntavalt maja, inimest, puud jm.

6–7aastaste laste õppetulemused:

- leiab ümbritseva vaatlemisel erinevaid detaile, objekte ja nendevahelisi seoseid ning kujutab ümbritsevat vabalt valitud viisil;
- väljendab joonistades, maalides, voolides ja meisterdades meeleolusid ja fantaasiaid;
- kasutab kunstitöö loomiseks erinevaid vahendeid;
- kujutab inimesi neile iseloomulike tunnuste kaudu;
- keskendub alustatud tegevusele ja loob oma kunstitöö;
- loob esemeid erinevaid tehnikaid ja materjale kasutades ning räägib nende otstarbest;
- koostab ise või valib tööst lähtuvalt sobivad motiivid või vahendid eseme kaunistamiseks;
- kirjeldab kunstiteoseid, nende värve ja meeleolu.

5) Valdkonna „Muusika“ õppesisu:

- laulmine;
- muusika kuulamine;
- muusikalis-rütmiline liikumine;
- pillimäng.

3aastaste laste õppetulemused:

- suudab õpetajaga kaasa laulda;
- saab hakkama laulude esitamisega (plaksutab või laulab kaasa);
- oskab muusika saatel sooritada matkivaid liigutusi: kass, koer, jm;
- liigub koos õpetajaga vastavalt muusika iseloomule;

- oskab reageerida emotsionaalselt muusika iseloomule (nt plaksutab, kõigutab keha vm);
- suudab muusikat kuulates, liikudes ja lauldes mängida kaasa rütmi lihtsamatel pillidel (kõlapulgad jne).

4-5aastaste laste õppetulemused:

- oskab kasutada löökpille: kõristid, kõlapulgad, tamburiin jms;
- laulab vabalt voolava häälega;
- alustab, lõpetab laulu teistega üheaegselt;
- liigub vastavalt muusika iseloomule;
- liigub ringis üksi, paaris;
- kasutab lihtsaid tantsuelemente (galopp, sulghüpped);
- kordab liisusalme ja luuletusi;
- liigub vastavalt muusika tempo kiirenemisele või aeglustumisele;
- laulab ilmekalt, puhta intonatsiooniga;
- õppeaasta lõpuks laulab iseseisvalt mõnda aasta jooksul õpitud laulu;
- kuulab muusikat ja oskab seda iseloomustada (lõbus, kurb, kõrge, madal jne);
- mängib raskemaid rütmipille (triangel).

6-7aastaste laste õppetulemused:

- laulab ilmekalt loomuliku häälega ja vaba hingamisega;
- laulab eakohaseid rahva- ja lastelaule nii rühmas/ansamblis kui ka üksi;
- suudab laulu või muusikapala tähelepanelikult kuulata ning kuulatud muusikat iseloomustada;
- eristab kuulmise järgi laulu ja pillimängu;
- eristab tämbri ja kõla järgi õpitud pille;
- mängib eakohastel rütmi- ja meloodiapillidel õpitud lauludele ja instrumentaalpaladele lihtsaid kaasmänge;
- mängib lastepillidel ja oskab mängida ka pilliansamblis;
- liigub vastavalt muusika meeleolule;
- väljendab ennast loovalt muusikalis-rütmilise liikumise kaudu.

6) Valdkonna „Liikumine“ õppesisu:

- kehalise kasvatuse alased teadmised: ohutus, enesekontroll ja hügieen;
- põhiliikumised;
- liikumismängud;
- erinevad spordialad;
- tants ja rütmika.

3aastaste laste õppetulemused:

- kõnnib trepist üles ja alla;
- viskab täiskasvanule palli, lööb seisvat palli jalaga;
- kõnnib paaris;
- kõnnib üle takistuse;
- roomab koordineeritult käte- ja jalgade abiga;
- sooritab põhiliikumisi;
- teeb harjutusi ettenäitamise ja juhendamise järgi ühises tempos õpetaja ja kaaslastega.

4-5aastaste laste õppetulemused:

- sõrmemängu ajal liigutab iga sõrme;
- kõnnib ja jookseb kooskõlastatud käte ja jalgade liikumisega;
- kõnnib tasakaalupingil;
- ronib varbseinal vahelduva sammuga;
- viskab palli paaris;
- hüppab paigalt kaugust;
- sooritab põhiliikumisi kombinatsioonides ja õpitud harjutustes;
- sooritab koordineeritud, tasakaalu ja osavust arendavaid harjutusi;
- kasutab põhiliikumisi aktiivses kehalises tegevuses ja mängudes;
- valitseb oma keha ning sooritab tasakaalu, painduvust, osavust arendavaid harjutusi;
- seisab ja hüppab ühel jalal, kõnnib päkal, kannal, jala sise- ja välisküljel;
- mängib kollektiivseid võistlusmänge;
- õpitud tegevustes kasutab ohutuid liikumisviise;
- kasutab spordi – ja mänguväljakute vahendeid sihipäraselt;
- oskab liikumises kasutada raskemaid elemente: ees ja külgalopp, hüpaksamm.

6–7aastaste lapse õppetulemused:

- keskendub sihipäraseks kehaliseks tegevuseks;
- peab liikumisel ja mängimisel kinni üldistest ohutusreeglitest, valides sobivad paigad ja vahendid;
- sooritab põhiliikumisi pingevabalt, nii et liigutused on koordineeritud, rütmilised;
- sooritab painduvust, kiirust, vastupidavust ja jõudu arendavaid harjutusi;
- säilitab tasakaalu paigal olles ja liikumisel;
- kasutab harjutuste sooritamisel mõlemat kätt, täpsust nõudvas tegevuses kasutab domineerivat kätt;
- matkib täiskasvanut harjutuste sooritamisel;
- sooritab üheaegselt kaaslasega rütmiliikumisi;
- liigub vastavalt enda tekitatud rütmile ühtlase ja vahelduva tempoga;
- kasutab liikumisel erinevaid vahendeid (lindid, rätikud, rõngad, suusad, kelgud jne);
- mängib sportlike elementidega mängu (korvpall, jalgpall jne);
- peab kinni kokkulepitud mängureeglitest;
- nimetab erinevaid spordialasid ja Eesti tuntumaid sportlasi.

7) Valdkonna „Pärimuskultuur ja folkloor“ õppesisu:

- rahvaluule (vanad rahvajutud, muistendid), muinasjutud – nende kuulamine, lugemine ja jutustamine;
- mõistatused – piltmõistatused, keerdküsimused, vanasõnad ja kõnekäänud;
- pärimuslikud mängud ja laulud – vanad rahvamängud, liisusalmid, laulu- ja ringmängud;
- rahvamuusika – pillid ja loodushääled;
- rahvakalender – tähtpäevade tutvustamine lastele läbi tegevuste ja mängude ning muusika.

3aastaste laste õppetulemused:

- suudab nimetada Eesti lipu värve ja eristab Eesti lipu teiste lippude hulgast;
- saab aru erinevate tähtpäevade tähistamise tavadest;
- suudab nimetada küsimise korral erinevate pühadega seotud tegevusi;

- matkib lihtsamaid rahvalaule;
- teab lihtsaid rahvamänge.

4-5aastaste laste õppetulemused:

- teab oma rahvust ja oma keelt;
- teab, et inimesed räägivad erinevates keeltes;
- oskab kirjeldada tähtpäevi perekonnas;
- oskab kirjeldada tuntumaid rahvakalendri tähtpäevi (mardipäev, kadripäev, vastlad jne) ja teab nendega seotud tegevusi ja kombeid;
- teab oma kodulinna/asula nime;
- tunneb ära Eesti lipu ja hümnid;
- oskab nimetada sündmusi, mille puhul heisatakse riigilipp;
- tunneb Eesti rahvuslindu ja -lille;
- teab lihtsamaid rahvalaule ja -mänge.

6-7aastaste laste õppetulemused:

- teab tähtsamaid Eesti rahvakalendri tähtpäevi;
- teab vanu rahvalaule ja -mänge;
- tunneb Eesti rahvapille;
- tunneb ära Eesti rahvarõivad;
- oskab lahendada lihtsaid mõistatusi ja keerdküsimusi;
- kirjeldab oma kodu, perekonda ja peretraditsioone;
- oskab nimetada teisi rahvusi ja keeli;
- oskab kirjeldada tähtsamate tähtpäevade tähistamist lasteaias;
- tunneb ja nimetab Eesti riiklikke sümboleid ja rahvatraditsioone.

8) Valdkonna „Tervis ja ohutus“ õppesisu:

- tervise väärtustamine – haigus(ed), tervislik toitumine, meeldivad suhted;
- hügieen – hügieenitarbed ja nende kasutamine, puhtus ja selle hoidmine, hammaste hooldamine ja hügieen;
- inimkeha – kehaosad, meelelundid, tüdruk ja poiss;
- ohutus ja turvalisus – ohud, turvaline käitumine, hädaabinumber, esmaabi.

3aastaste laste õppetulemused:

- saab täiskasvanu abiga hakkama hammaste harjamisega;
- teab hammaste hooldamise vahendeid;
- oskab nimetada kehaosi ja teab nende vajalikkust (funktsiooni);
- suudab osutada küsimise korral peale, kätele, jalgadele, silmadele, suule, ninale ja kõrvadele;
- teab mõnda ohtu ruumis (tuline pliit jne);
- teab esemeid, mis võivad olla ohtlikud (käärid, nuga, tikud);
- teab mõisteid *sõidutee* ja *kõnnitee*;
- teab valgusfoori tulede tähendust;
- teab, et jalgrattaga sõites tuleb kanda kiivrit;
- teab helkuri kasutamise vajalikkust.

4-5aastaste laste õppetulemused:

- mõistab hammaste hooldamise tähtsust;
- oskab iseseisvalt hambaharja kasutada;
- nimetab tervist hoidvaid tegevusi;
- nimetab toiduaineid, mida tuleb iga päev süüa;
- mõistab tervisliku toitumise tähtsust (tervispüramiid);
- oskab nimetada kehaosi ja nende vajalikkust;
- teab, et liikumine on kasulik;
- saab hakkama küsimise toel arsti, politseiniku, ja tuletõrjuja tööde kirjeldamisega;
- oskab õnnetuse korral pöörduda täiskasvanu poole;
- selgitab, miks ei tohi võõrastega kaasa minna ning tundmatuid asju ei puutuda;
- teab koduseid ohuallikaid (kuum vesi, gaasipliit jne);
- teab *sebra* tähendust ja kuidas sõiduteed ületada;
- nimetab kohti ja esemeid, mis võivad olla ohtlikud;

- teab lapse jaoks vajalike liiklusmärkide tähendust;
- teab eriotstarbeliste sõidukite (kiirabi, politsei, tuletõrje) ülesandeid;
- teab valgusfoori tulede süttimise järjekorda ja nende tähtsust;
- teab turvatooli ja turvavöö vajalikkust sõidukis;
- oskab selgitada kus ja kuidas helkurit kanda.

6-7aastaste laste õppetulemused:

- kirjeldab, kuidas hoida enda ja teiste tervist;
- oskab eristada igapäevaelus tervisele kasulikku ja kahjulikku;
- kirjeldab, kuidas ümbritsev keskkond ja inimeste käitumine võib mõjutada tervist;
- järgib isikliku hügieeni nõudeid, sealhulgas hammaste hoidmist ja hooldamist;
- teab, millised toiduained tekitavad hambaauke;
- tunneb inimese kehaosi;
- suhtub ümbritsevasse keskkonda hoolivalt ning käitub seda säästvalt;
- julgeb keelduda (ühis)tegevus(t)est, kui osalemine on ennast ja teisi kahjustav või ohtlik;
- kirjeldab võimalikke ohte kodus, veekogul, liikluses jm;
- julgeb võtta riske ja teab, kuidas käituda erinevate ohuolukordade korral;
- teab hädaabinumbrit ja kuidas kutsuda abi;
- vajadusel oskab anda lihtsamate probleemide (väike haav sõrmel jne) korral esmaabi;
- teab, kuidas jalakäijana ohutult liigelda ning jalgrattaga lasteaia õuealal sõita.

9) Eeldatavad mänguoskused õppekava läbimisel:

3aastaste laste mänguoskused:

- vaatlleb teiste mängu;
- mängib oma esemetega;
- mängib paralleelselt sarnaste esemetega;

- mängib rollimängu ise endaga (ise on koer, konn);
- võtab tuntud rolle või mõtleb ise rolle välja; kasutab rollile omaseid käitumismustreid ja iseloomu;
- kasutab kindlaid vahendeid rolli esitamiseks;
- järgib mängudes lihtsamaid reegleid;
- otsib kontakte mängupartneritega; mängib lühikest aega teistega koos;
- huvitub lihtsamatest lauamängudest, paneb kokku lihtsamaid puslesid;
- mängib „Leia samasugune“ tüüpi mängu;
- mängib korduvalt tuttavat mängu.

4-5aastaste laste mänguoskused:

- suudab keskenduda mängule pikaks ajaks;
- rakendab mängudes erimeeli: haistmist, kuulmist, nägemist;
- suudab jaotada tähelepanu mitme tegevuse vahel;
- algatab ja hoiab rühmas üleval rollimängu;
- mängib kujutlusmänge, kasutab kujutlevaid esemeid;
- kasutab keelt ja kujutlusvõimet vajaminevate vahendite loomiseks;
- näitleb põnevaid ja ohtlikke teemasid;
- laiendab olemasolevaid teemasid, ideid detaile;
- mängib kaaslastega ühismänge;
- suudab täita juhtrolli;
- mängib sootüübilisi mängu; omab sõprussuhteid;
- suudab liituda käimasoleva mänguga;
- leiab endale rolli käimasolevasse mängu;
- saab aru reeglite olemusest, täidab täpselt reegleid ja jälgib nende täitmist teiste poolt;
- lahendab mängukonflikte lubatud viisil;
- leiab erinevaid lahendusi parema tulemuse saavutamiseks (nt klotsidest ehitamisel jälgib, kuidas teised seda teevad, ebaõnnestumisel proovib uut meetodit).

6-7aastaste laste mänguoskused:

- tunneb mängust rõõmu ning on suuteline mängule keskenduma;

- rakendab mängudes loovalt oma kogemusi, teadmisi ja muljeid ümbritsevast maailmast;
- algatab erinevaid mängu ja arendab mängu sisu;
- täidab mängudes erinevaid rolle;
- järgib mängureegleid ning oskab tuttavate mängude reegleid teistele selgitada;
- suudab mängu käigus probleeme lahendada ja jõuda mängukaaslastega kokkuleppele;
- tunneb rõõmu võidust ja suudab taluda kaotust võistlusmängus;
- kasutab mängudes loovalt erinevaid vahendeid.

10) Eeldatavad tunnetus- ja õpioskused õppekava läbimisel:

3-4aastane laps:

- oskab osaliselt oma tegevusi plaanida ja organiseerida ning tegutseb iseseisvalt otsese juhendamiseta, kuid autoriteetide toel;
- plaanib minakeskse kõne abil oma tegevust ja lahendab probleeme;
- hangib tänu keeleoskusele uut teavet; tema kõne toetub mälule ning sõltub sellest, kellega ja mis olukorras ta koos on;
- saab aru mõistatutest ja lihtsamatest piltlikest võrdlustest;
- järgib lihtsaid reegleid;
- osaleb ühistegevuses ning teeb koostööd teiste lastega;
- konstrueerib, osaleb rolli- ja võistlusmängudes ning loovtegevustes;
- liigitab objekte lihtsamate üldmõistete või mitme tunnuse järgi;
- keskendub tegutsedes mitmele nähtavale ja eristavale tunnusele ning jaotab oma tähelepanu;
- saab aru arvumõistest, huvitub tähtedest;
- omandab uusi teadmisi praktiliste olukordade, kogetud emotsioonide, kujutluste ja kõne kaudu.
- saab aru valetamisest kui taunitavast käitumisest;
- huvitub võistlusmängudest ning soovib olla edukas.

4-5aastane laps:

- hakkab mõistma teiste inimeste tundeid ja mõtteid;
- suhtleb ja tegutseb enamasti iseseisvalt ning orienteerub oma suutlikkuses;

- on tundlik teiste hinnangute suhtes, need mõjutavad tema enesehinnangut;
- naudib rühma kuulumist, eakaaslaste seltsi ning ühistegevust; teeb eesmärgi saavutamiseks koostööd, jagab ja vahetab;
- aktsepteerib reegleid, kogemusi ja muutusi; jälgib reeglite täitmist teiselt poolt;
- suudab arusaamatusi lahendada verbaalselt;
- oskab avalikus kohas sobivalt käituda ning teab, mida tohib, mida mitte.

6–7aastane laps:

- saab aru lihtsamatest seostest (hulk, põhjus, tagajärg), tajub esemeid, sündmusi ja nähtusi tervikuna;
- mõtleb nii kaemuslik-kujundlikult kui ka verbaalselt, saab kuuldust aru, reageerib sellele vastavalt ning kasutab arutlevat dialoogi;
- tegutseb sihipäraselt, on suuteline keskenduma kuni pool tundi;
- kavandab ja korraldab oma igapäevategevusi ja viib alustatud tegevused lõpuni;
- tegutseb uudes olukorras täiskasvanu juhiste järgi;
- suhtub õppimisse positiivselt – tahab õppida, uurida, esitada küsimusi, avastada ja katsetada;
- rühmitab esemeid ja nähtusi erinevate tunnuste alusel;
- kasutab materjali meeldejätmiseks kordamist.

11) Eeldatavad sotsiaalsed oskused õppekava läbimisel:

3-4aastane laps:

- väljendab verbaalselt lihtsamaid emotsioone, oma soove, tahtmisi ja seisukohti ning püüab kokkuleppele jõuda;
- omab mõningast ettekujutust teiste inimeste tunnetest ja mõtetest;
- saab aru lihtsamatest kollektiivis käitumise reeglitest ning järgib neid igapäevases suhtluses;
- püüab täita kokkulepitud reegleid;
- saab aru valetamisest kui taunitavast käitumisest;
- osaleb lühikest aega ühistegevustes ja teeb koostööd teiste lastega.

4-5aastane laps:

- hakkab mõistma teiste inimeste tundeid ja mõtteid;
- väljendab oma emotsioone ja räägib nendest;
- suhtleb ja tegutseb enamasti iseseisvalt ning organiseerib oma suutlikkust;
- suudab kuigivõrd vastutada oma tegevuse eest;
- tunnustab reegleid, kogemusi ja muutusi;
- teeb eesmärgi saavutamiseks koostööd, jagab ja vahetab asju;
- suudab lahendada arusaamatusi verbaalselt;
- oskab avalikus kohas käituda ning teab, mida tohib, mida mitte.

6-7aastane laps:

- püüab mõista teiste inimeste tundeid ning arvestada neid oma käitumises ja vestluses;
- tahab ja julgeb suhelda – huvitub suhetest ja tunneb huvi teiste vastu;
- hoolib teistest inimestest, osutab abi ja küsib seda vajadusel ka ise;
- osaleb rühma reeglite kujundamisel;
- oskab teistega arvestada ja teha koostööd;
- loob sõprussuhteid;
- saab aru oma-võõras-ühine tähendusest;
- teeb vahet hea ja halva käitumise vahel;
- mõistab, et inimesed võivad olla erinevad;
- järgib kokkulepituid reegleid ja üldtunnustatud käitumisnorme;
- selgitab oma seisukohti.

12) Eeldatavad enesekohased oskused õppekava läbimisel:

3-4aastane laps:

- väljendab verbaalselt lihtsamaid emotsioone, oma soove, tahtmisi ja seisukohti ning püüab jõuda kokkuleppele;
- tahab olla iseseisev;
- saab hakkama eneseteenindamisega (riietub, sööb, joob iseseisvalt), tal on kujunenud tualeti kasutamise harjumused;
- teab oma nime, vanust ja sugu ning märkab soolisi erinevusi;
- seab endale mõningasi eesmärke ja täidab neid;
- saab aru valetamisest kui taunitavast käitumisest.

4-5aastane laps:

- väljendab oma emotsioone ja räägib nendest;
- suhtleb ja tegutseb enamasti iseseisvalt;
- suudab kuigivõrd vastutada oma tegevuse eest;
- imiteerib täiskasvanu tegevusi ja rolle;
- oskab jälgida ohutut käitumist teiste suhtes;
- tegevuse lõppedes koristab enda järelt ja aitab teistel koristada.

6-7aastane laps:

- suudab oma emotsioone kirjeldada ning tugevaid emotsioone, nt rõõmu, viha, sobival viisil väljendada;
- kirjeldab enda häid omadusi ja oskusi;
- oskab erinevates olukordades sobival viisil käituda ning muudab oma käitumist vastavalt tagasisidele;
- algatab mängu ja tegevusi;
- tegutseb iseseisvalt ja vastutab oma käitumise eest;
- teab, mis võib olla tervisele kasulik või kahjulik ning kuidas ohutult käituda;
- saab hakkama eneseteenindamisega ja tal on kujunenud esmased tööharjumused;
- kasutab erinevaid vahendeid heaperemehelikult ning tegevuse lõppedes koristab enda järelt.

4. Õppe- ja kasvatustegevuse korraldus

Lasteaia rühmade õppe- ja kasvatustegevus tugineb päevakavale, mis määrab vastavalt laste eale päevarütmid, kus vahelduvad mäng, vabategevus ning õppe- ja kasvatustegevus. Õppe- ja kasvatustegevus on lasteaias korraldatud õppeaastati, mis algab 1. septembril ning kestab 31. augustini. Õppeaasta jaotub aktiivseks ja väheaktiivseks perioodiks. Aktiivne periood on aiarühmades 15. september- 15. mai ja sõimerühmas 1. oktoober- 15. mai. Sel perioodil kavandatakse rühmade tegevused laste huvidest ja käesolevast õppekavast lähtudes. Tegevuste analüüs kantakse ELIIS keskkonnas asuvasse rühmapäevikusse. Väheaktiivsed perioodid on:

- 15. mai - 15. september, mil põhiohk on mängul ja õuesõppel;

- jõulu- ja aastavahetuse periood (detsembrikuu kolmandast nädalast jaanuarikuu esimese nädala lõpuni), mil pöhirõhk on mängul;
- septembrikuu kaks esimest nädalat, mil koostatakse lasteaia tegevuskava ja lapsed kohanevad lasteaiaiga;
- sügisene ja kevadine koolivaheaeg, mil lapsi on lasteaias vähem ja toimub individuaalne töö ning õpitu kordamine.

Sõimerühma päevakava:

7.00– 8.15 laste vastuvõtt, vaba mäng;

8.15 - 9.00 hommikusöök;

9.00 - 10.30 tegelused ja mäng;

10.30 - 11.45 tegevused õues, riietumine;

11.45 - 12.30 lõunasöök;

12.30 – 15.00 puhkeaeg;

15.00 – 15.30 ärkamine ja vaba mäng;

15.30 – 16.30 oode;

16.30 – 19.00 tegevused, mäng, individuaalne töö lapsega toas ja õues.

Aiarühmade päevakava:

7.00 – 8.15 laste vastuvõtt, vaba mäng;

8.15 – 9.00 hommikusöök;

9.00 – 11.00 tegevused ja mäng;

11.00 - 12.15 tegevused õues;

12.15 – 13.00 lõunasöök;

13.00 – 15.00 puhkeaeg;

15.00 – 16.00 vaba mäng;

16.00 – 16.30 oode;

16.30 – 19.00 tegevused, mäng, individuaalne töö lapsega toas ja õues.

5. Lapse arengu analüüsimise ja hindamise põhimõtted, sealhulgas korraldus

Lasteaias analüüsitakse ja hinnatakse lapse arengut eripära mõistmiseks, erivajaduste väljaselgitamiseks, positiivse enesehinnangu ja arengu toetamiseks ning õppe- ja kasvatustegevuse kavandamiseks koostöös lapsevanemaga. Õpetajad viivad vaatlusi läbi kindla plaani alusel ning lapsi jälgitakse nii igapäevatoimingutes, vabamängus kui ka õpetaja suunatud tegevustes. Lapse areng fikseeritakse arengutabelites ja kasvumappides üldoskuste ja valdkondade õppetulemuste kaupa. Rühmaõpetajad tutvustavad lapsevanematele soovi korral arengutabelite ja kasvumappide ülesehitust ning sisu.

Korra aastas viib (viivad) lasteaiaõpetaja(d) lapsevanematega läbi arenguveestluse. Arenguveestluse eesmärgiks on saavutada kooskõla kodu ja lasteaia tegevuse eesmärkides ja põhimõtetes. Arenguveestluse käigus antakse kahepoolset tagasisidet lapse arengust ning kavandatakse mõlemapoolsed edasised tegevused lapse arengu toetamisel. Arenguveestlust toetab lapse arengu- ehk kasvumapp. Igat last võetakse kui indiviidi ning talle antakse hinnang lähtuvalt tema arengutasemest, kindlasti ei võrrelda lapse arengut teiste laste arenguga.

Lasteaias hinnatakse 6-7aastaste laste koolivalmidust. Lasteaed lähtub lapse kooliks ettevalmistamisel lasteaia ainekavadest ja riiklikus õppekavas ettenähtud oskustest, mida laps peab olema omandanud 6-7aastaseks saades. Tihedat koostööd tehakse lapsevanematega, kes on lapse arengu eest vastutavad, lasteaed on koduse kasvatuse toetaja. Rühmaõpetajatel, kelle rühma on tulnud viimasel aastal enne kooli kooliminev laps, peavad perioodil 1. september kuni 1. oktoober välja selgitama lapse arengutaseme ja teadmised erinevatest valdkondadest. Vajadusel koostatakse individuaalne arenduskava lähtudes lapse arengutasemest, et saavutada igakülgne kooliks valmisolek.

Lapsevanemaid, kelle laps mingitel põhjustel ei saavuta koolivalmidust, soovitatakse taotleda koolipikendust. Koolivalmiduse hindamisele kaasatakse võimalusel ka logopeed, kes aitab lapse arengutaset määrata ning annab vajadusel nõu ja soovitusi edasiseks.

Lasteasutuse õppekava läbinule annab lasteasutus välja koolivalmiduskaardi. Vanem esitab kaardi kooli, kus laps asub koolikohustust täitma.

Lasteaia koolivalmiduskaardil on kirjas:

- üldandmed lapse kohta (nimi, sünniaeg, kodune keel);

- sotsiaalsed oskused;
- enesekohased oskused;
- mänguoskused;
- tunnetus- ja õpioskused;
- mina ja keskkond;
- keel ja kõne;
- matemaatika;
- kunst;
- liikumine;
- muusika;
- koolieelses lasteasutuses rakendatud tugiteenused;
- kokkuvõtte lapse koolivalmidusest.

Koolimineva lapse vanematega toimub arenguveestlus koolivalmiduskaardi põhjal märtsis-aprillis.

6. Erivajadustega lapse arengu toetamise põhimõtted, sealhulgas korraldus

Erivajadustega laps on laps, kelle võimetest, terviseseisundist, keelelisest ja kultuurilisest taustast ning isiksuseomadustest tingitud arenguvajaduste toetamiseks on vaja teha muudatusi või kohandusi lapse kasvukeskkonnas (mängu- ja õppevahendid, ruumid, õppe- ja kasvatusmeetodid jm) või rühma tegevuskavas. Siia alla kuuluvad ka andekad lapsed ning erinevatel põhjustel koolipikendust saanud lapsed. Erivajadustega laste toetamise põhimõtted:

- erivajaduste võimalikult varajane märkamine ja väljaselgitamine;
- individuaalne lähenemine vastavalt lapse arengu erivajadustele ja keskkonna võimalustele;
- lastevanemate nõustamine ja juhendamine, kuidas tagada lapsele keskkond, kus ta maksimaalselt areneks;
- spetsialistide kaasamine arendustegevusse.

Erivajadustega lapse toetamine lasteaias on meeskonnatöö, mille toimimise eest vastutab lasteasutuse direktor. Rühmaõpetajad teevad koostööd liikumis- ja muusikaõpetajate ning sotsiaalpedagoogiga, töötavad välja individuaalse arenduskava vastavalt lapse erivajadusele ja arengutasemele. Vajadusel püütakse leida lapse kõrvale tugiisik.

Tihedat koostööd tehakse lapsevanematega, et õigeaegselt ja tulemuslikult aidata erivajadusega last. Kaks korda aastas toimub lapse arengu põhjalik analüüs, kus tehakse kokkuvõtte individuaalse arenduskava rakendumisest, arengukeskkonna sobilikkusest ning lapse edasistest vajadustest. Kokkuvõtte tegemises osalevad õpetajad, direktor, sotsiaalpedagoog, tugiisik (kui on olemas). Vastavalt lapse arengu jälgimisel saadud tulemustele teevad õpetajad vajadusel lapsevanemale ettepaneku lapsega spetsialistide poole pöördumiseks erivajaduse kindlaksmääramiseks.

Lapsevanemal on kohustus teavitada lasteaia direktorit oma lapse erivajadusest (juhul, kui enne lasteaeda tulekut on lapse erivajadus diagnoositud). Lasteaed toetab erineva keelelise ja kultuurilise taustaga peret lapsele oma keele ja kultuuri tutvustamisel ning eesti keele ja kultuuri väärtustamisel.

On oluline, et:

- erivajadusega laps võtab osa rühma ja lasteasutuse ühistest ettevõtmistest vastavalt oma arengutasemele;
- õpib ja mängib koos teiste lastega;
- omandab teadmisi vastavalt oma arengutasemele ja arengukiirusele.

7. Lapsevanematega koostöö põhimõtted, sealhulgas korraldus

Lapse arengu soodustamiseks tehakse koostööd lapsevanematega. Heale koostööle aitab kaasa vastastikune usaldus ja lugupidamine ning avatud suhtlemine. Koostööd alustab ja suhteid kujundab eeskätt õpetaja. Lasteaial on kodust kasvatust toetav roll.

Lapsevanemale tutvustatakse lasteaia kodukorda, õppekava ja tegevuskava.

Lapsevanemal on võimalus osaleda õppe- ja kasvatustegevuse kavandamisel ja läbiviimisel. Lapsevanem annab lasteaia tegevuse kohta tagasisidet ning hinnangu lasteasutuse tegevusele. Selleks korraldab lasteasutus rahuloluküsitluse.

Lasteaiaõpetaja teavitab lapsevanemat regulaarselt lapse arengust. Lasteaiaõpetaja nõustab lapsevanemat tema soovi korral õppe- ja kasvatusküsimustes. Lapse nõustamine toimub igapäevatöö käigus ja tema arengu jälgimisel. Tõsisemate probleemide korral suunatakse lapsevanemad Rajaleidja nõustamiskeskuse spetsialistide poole.

Koostöö vormid:

- avatud ja sõbralik igapäevane suhtlemine;
- lapsevanemate rahulolu-uuringud 1x aastas;
- süsteemne infovahetus läbi ELIIS keskkonna;
- lapsevanemate koosolekud;
- lapsevanema kaasamine õppesse ja kasvatusse, ühisüritustesse;
- hoolekogu töö;
- lasteaia talgutel osalemine;
- lapse individuaalse arengu vestlused üks kord aastas.

8. Õppekava uuendamise ja täiendamise kord

Lasteaia õppekava uuendamisel ja täiendamisel lähtutakse sisehindamise tulemustest, mis kajastavad, kuidas soodustab õppekava ning sellest lähtuv õppe- ja kasvatustegevus laste arengut, mängu ning õppimist.

Õppekava rakendumist analüüsitakse pedagoogilises nõukogus kaks korda aastas (novembris ja märtsis). Saadud tulemuste põhjal viiakse sisse vajalikud täiendused ja uuendused. Pedagoogilise nõukogu otsused kooskõlastatakse hoolekoguga.

Õppekava muudatused kinnitab ja uuendamise korra eest vastutab lasteaia direktor.